

Per Nilsson
Tollstad 1
590 48 Vikingstad

Tollstad Ekoproduktion AB
Tollstad 1
590 48 Vikingstad

Gemensamt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till verksamhet med uppfödning av unghöns på fastigheten Tollstad 9:1 i Linköpings kommun (verksamhetskod 1.10, industriutsläppsverksamhet)

BESLUT

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen lämnar Per Nilsson och Tollstad Ekoproduktion AB gemensamt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till befintlig och utökad verksamhet med uppfödning av unghöns på fastigheten Tollstad 9:1 i Linköpings kommun. Tillståndet medger djurhållning av, vid varje tillfälle, högst 275 djurenheter.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Miljöprövningsdelegationen beslutar att en statusrapport inte krävs för de verksamheter som omfattas av tillståndet.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheterna bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökandena har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.

Gödselhantering m.m.

2. Hantering av gödselmedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende begränsas.
3. Stallgödsel och andra organiska gödselmedel (>25% ts-halt) får under perioden 1 mars – 31 oktober tillfälligtvis lagras i stuka under maximalt två veckor på det fält där spridning senare ska ske. Stukan ska läggas på en torr och jämn plats med liten risk för urlakning av gödseln. Avståndet till bostadshus, vattendrag, dike och vattentäkt ska vara minst 150 m. Lagringsplatsen ska flyttas inom fältet vid återkommande lagring på samma fält. Tillsynsmyndigheten får medge längre tid för stukalagring om det finns särskilda skäl.

4. Spridning av gödselmedel ska, från och med år 2015, grundas på aktuell markkarta och anpassas till grödans behov för växtsäsongen. Markkartering av hela spridningsarealen ska ske minst en gång vart tionde år. En växtnärbalans avseende kväve och fosfor ska upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år.
5. Spridning av gödselmedel ska ske enligt en årligen upprättad gödslingsplan.
6. Spridning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel ska ske under så få och koncentrerade perioder som möjligt. Spridning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel får inte ske under lördagar, söndagar, helgaftrar och helgdagar. Tillsynsmyndigheten får medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.
7. Spridning av gödselmedel och bekämpningsmedel får inte ske närmare vattentäkt än 50 meter.
8. Längs vattendrag, vattenförande diken och öppna vattenytor ska det finnas ständigt bevuxna skyddszoner. Zonens bredd ska anpassas efter risken för vindavdrift och ytavrinning från fältet, men får inte vara mindre än 5,5 meter. Skyddszonerna får brytas för insädd högst en gång vart femte år. Skyddszonerna ska vara ogödslade och får inte besprutas med kemiska bekämpningsmedel.
9. Stallgödsel och andra organiska gödselmedel ska myllas eller brukas ned snarast möjligt och senast inom 12 timmar från spridningstillfället såvida inte spridning sker i växande gröda där myllning/nedbrukning inte är möjlig.
10. Ändring av spridningsareal ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Spolvatten

11. Spolvatten från stallbyggnader och från spolplatta ska ledas till tät behållare. Spolvatten får inte spridas på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.

Buller

12. Ljudnivån från de samlade verksamheterna får inte överskrida följande värden utomhus vid bostäder:

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Vardagar	07–18	50 dB(A)	
Lör-, sön- och helgdagar	07–18	45 dB(A)	
Kvällar	18–22	45 dB(A)	
Natttid	22–07	40 dB(A)	55 dB(A)

Buller ska kontrolleras så snart det har skett förändringar i verksamheterna som kan medföra ökade bullernivåer. Kontrollen ska ske genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar.

Egenkontroll

13. Kontroll av utsläppens påverkan på recipienten ska ske. Förslag till recipientkontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten **senast inom tre månader** från det att

tillståndet vunnit laga kraft. Ett alternativ till eget kontrollprogram är att medverka i den samordnade recipientkontroll som bedrivs i länet.

Övrigt

14. Om verksamheterna i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Verksamhetsutövarna ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheterna har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att efterbehandling sker.

Igångsättningstid

Den med tillståndet utökade verksamheten ska ha satts igång senast den 30 juni 2016 annars förfaller tillståndet i denna del. Verksamhetsutövaren ska meddela tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges i bilaga 1.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Tidigare beslut

Befintlig verksamhet omfattar en djurhållning om 35 000 platser för unghöns och har inte varit tillståndsprövad enligt miljöbalken tidigare.

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen och Linköpings kommun genomfördes den 14 maj 2013. Länsstyrelsen har genom beslut den 23 maj 2013 meddelat att verksamheterna kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Samråd med de enskilda som har antagits vara särskilt berörda av verksamheterna samt med en utökad krets har skett.

Ärendets handläggning

Ansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, har kungjorts i Östgöta Correspondenten. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Länsstyrelsen Östergötland och Linköpings kommun.

Sökanden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de remissvar som inkommit och vad som i övrigt har tillförts ärendet.

ANSÖKAN MED YRKANDEN, ÅTAGANDEN OCH FÖRSLAG TILL VILLKOR

Yrkanden

Per Nilsson och Tollstad Ekoproduktion AB ansöker om tillstånd till utökning av befintlig verksamhet med uppfödning av unghöns vid fastigheten Tollstad 9:1 i Linköpings kommun. På grund av att verksamheterna är integrerade med varandra då de ligger i samma gårdscentrum och att eventuella störningar från gården är av samma karaktär och svåra att utskilja så omfattas ansökan av båda verksamheterna.

Målsättningen är att komma igång med den nya ekologiska unghönsuppfödningen så snart som möjligt.

Förslag till villkor

Sökandena har lämnat förslag till ett antal villkor för verksamheterna.

SÖKANDENAS BESKRIVNING AV VERKSAMHETERNA

Av ansökningshandlingarna och av vad sökandena i övrigt har angett framgår bland annat följande:

Lokalisering

Tollstad ligger i Sjögestad, mellan Mantorp och Vikingstad. Gården är omgiven av åkermark och ligger i anslutning till en å. I en radie om 500 m finns 12 grannar. Den närmsta grannen är belägen ca 150 m från Tollstad 9:1. Inom verksamheternas mark finns ännu ett gårdscentrum, i Gismestad. På denna gårdsplan hålls endast förvaring, exempelvis kemikaliebod och maskiner, för verksamheten.

Verksamheterna på Tollstad berörs inte av några detalj- eller översiktsplaner. I området kring Tollstad finns detaljplaner för Vikingstad, Sjögestad samt Gällstad Lundby. Enligt kartan över gällande detaljplaner på Linköpings kommuns hemsida finns inget som kommer att beröra verksamheterna på Tollstad.

Lillån, som ligger i närheten av verksamheterna, är ett riksintresse för naturvården och ingår i ett kommunalt naturvårdsprogram. Lillån mynnar i Svartån och rinner till största delen genom åkerlandskap. Sjögestad och Stora Tollstad är ett regionalt intresse för kulturmiljön. Området är en fornlämnings- och kyrkomiljö. Verksamheterna berör endast åkermark och påverkar inte allmänhetens möjligheter att bedriva friluftsliv i omgivningen.

Området kring Tollstad är utpekad som riksintresse för kommunikation för framtida järnvägar, i detta fall Götalandsbanan mellan Linköping och Borås. Detta är dock ett långsiktigt projekt och är fortfarande sedan 2008 i utredningsläge och planen är att utredning ska ske ända fram till 2030. Detta framtidsscenario kommer förmodligen inte påverka verksamheterna.

De berörda åkerarealerna för gödselspridning ligger inom så kallat nitratkänsligt område.

Produktion

På Tollstad 9:1 bedrivs idag två verksamheter. En konventionell verksamhet omfattande växtodling på ca 150 ha och uppfödning av unghöns med 35 000 platser, samt en verksamhet med ekologisk växtodling på ca 100 ha. Utökningen av verksamheten berör främst den ekologiska verksamheten då det är inom den verksamheten utökningen av ekologiska unghöns planeras ske. En nyinstallation av inredning till unghöns i ett redan befintligt stall planeras. Detta innebär en ökning av ca 20 000 platser för unghöns. Totalt kommer det då att finnas 55 000 platser för unghöns (275 djurenheter) på Tollstad 9:1. Även renovering och utbyggnad av den befintliga gödselplattan planeras.

Dagsgamla kycklingar sätts in i stallen 2,5 gånger per år. Uppfödningstiden är därefter ca 15 veckor.

Utfodringen av djuren kommer att baseras på beräknade foderstater, vilket syftar till att optimera foderutnyttjandet. Olika foder kommer användas till olika tillväxtfaser, s.k. fasutfodring. På så sätt minimeras mängden kväve och fosfor som utsöndras från djuren. Fodret till de ekologiska unghönsen kommer däremot inte att vara berikat med fytas, eftersom de ekologiska reglerna inte tillåter detta.

Dagens gödselproduktion är 474 m³ per år. För den tillkommande verksamheten beräknas gödselproduktionen bli 271 m³ per år. För att uppfylla kravet på 10 månaders lagringskapacitet krävs lagringsutrymme om ca 620 m³ för gödseln. I dagsläget finns en gödselplatta på 270 m³ samt en flytgödselbehållare på 700 m³ på Tollstad. En gödselplatta på 270 m³ med stödmurar kommer att byggas till. Gödsel som uppstår i och med den utökade produktionen kommer att hanteras som fastgödsel och ska lagras på den nya gödselplattan. I och med renovering av den befintliga gödselplattan och uppbyggnad av en ny så kommer gödsel förvaringen att bli påtagligt förbättrad och väl innesluten med vattenavledning till betongbrunnen.

Sökandena anger, utifrån erfarenhet, att det inte kommer att bli så mycket gödsel som schablonberäkningen tagit fram och den nya gödselplattan kommer att räcka till lagringen av gödseln. Om stallgödsel skulle behöva lagras i gödselbrunnen skulle torrgödseln, tillsammans med tvättvatten från stallarna och vatten från gödselplattans avrinning, bli flytgödsel. För att minska ammoniakavgång efter påfyllnad skulle hackad halm strös på gödseln efter uppfyllnad.

Behovet av spridningsareal för den konventionella verksamheten är 106,6 ha och för den ekologiska verksamheten är det 56 ha. I dagsläget finns ca 170 ha spridningsareal att tillgå. Spridningen är tänkt att ske med fastgödselspridare. Vid spridning av flytgödsel kommer sökanden att hyra in en gödseltunna med spridarslang. Gödseln kommer huvudsakligen att spridas på våren, före sådd respektive i växande gröda. I mindre mån sker även spridning i augusti/september (före höstsådd).

Unghönsen på Tollstad 9:1 förbrukar ca 210 liter dricksvatten per dygn. Efter utökning av ekologiska unghöns beräknas det förbrukas totalt 330 liter dricksvatten per dygn räknat på båda verksamheterna.

Utsläpp till vatten

Verksamheterna medför inga punktutsläpp till vatten. All hantering av gödsel och tvättvatten kommer att ske i slutna system. Öppna vattendrag finns vid berörd åkermark och risk för vattenförorening kan finnas vid spridning av stallgödsel. Permanent bevuxna skyddszoner utmed öppna diken och vattendrag med 6 m bredd föreligger, ingen stallgödsel sprids på dessa zoner. Avloppsvatten från personalutrymmet leds till urinbrunn. Dagvatten från området kring stallarna infiltreras genom marken och fångas upp av dräneringssystemet.

För att undvika utsläpp till vatten rengörs maskiner och redskap på gödselplatta, vattnet avleds till en betongbrunn på 700 m³. Vattnet som uppkommer vid tvätt av stall leds till samma betongbrunn.

Utsläpp till luft

Lokalt punktutsläpp sker i form av ammoniak via ventilationsluften. Kvantiteten på ammoniakutsläppen från stallarna beräknas idag vara ca 7 ton per år. Utökningen av ekologiska unghöns medför en ökning av ammoniakutsläppen med ca 4 ton per år.

Minimering av ammoniakavgång från stallen sker genom att värmeregleringen sköts på ett bra sätt i stallet samt att man ser upp med läckande vattennipplar.

Vid utlastning samt vid gödselspridning kommer viss lukt uppkomma, detta sker dock endast ca tre dagar per år. Luktstörningar från de dagliga verksamheterna kommer förmodligen inte ha någon påverkan på omgivningen, detta enligt erfarenhet från dagens verksamhet. Bedömningen är därmed att expansionen inte kommer att medföra några oacceptabla luktstörningar för omgivningen. I stallet med unghöns sker utgödsling via gödselmattor ett par gånger per vecka. Detta har till följd att gödsel inte ångar av sig inne i stallet vilket resulterar i lägre ammoniakhalter i stalluften.

Förorenade områden

Det har inte förekommit någon tidigare miljöpåverkande verksamhet i området. Därmed förväntar sig inte sökanden att verksamheten berör några förorenade områden. Länsstyrelsens inventering av förorenade områden har inte heller pekat ut några riskobjekt i det aktuella området.

Kemiska produkter och avfall

Inom verksamheterna med uppfödning av unghöns används inte några kemikalier mer än till desinfektion i samband med att stallet töms och tvättas efter varje uppfödning-omgång. Det desinfektionsmedel som används i samband med tvätt är Tek-Trol. I Tollstad Ekoproduktion AB används inte kemikalier eftersom verksamheten är ekologisk och ansluten till certifieringsorganet KRAV. Den konventionella verksamheten använder dock kemikalier i växtodlingen. I verksamheten används bekämpningsmedel som är godkända av Kemikalieinspektionen. De prioriterade farliga ämnena ingår inte i något av dessa bekämpningsmedel. Bekämpningsmedlen är korrekt märkta och förvaras i originalförpackningarna. Kemikalier förvaras i en kemikaliebod på Gismestad. Utrymmet är märkt med skylt, golvet är hårdgjort utan brunn och med upphöjda kanter. Absorptionsmedel finns att tillgå i förrådet.

Påfyllning av preparat sker på en tät betongplatta med avledning till tät uppsamling. Både utvändigt och invändigt rengöring av sprutan görs i fält med hjälp av spolvattentanken och slangvindan med spolmunstycke. Behandlingarna görs av särskilt utbildad personal med formell behörighet. Behandlingarna görs i samband med oberoende rådgivning angående bekämpningströsklar och val av preparat. Användningen av bekämpningsmedel är behovsanpassad med minimal behandling och minimidosering som grundregel.

De oljeprodukter som används i lite större volymer är fordonsdiesel.

Verksamheterna vid Tollstad 9:1 genererar ganska lite avfall. Foder går direkt till foderanläggningen och gödsel går oavkortat till åkermark. I verksamheterna blir det främst plastavfall (utsädesäckar och tom dunkar) samt metallskrot (slitdelar och gamla maskiner). Det farliga avfallet som uppstår i verksamheterna omfattar främst lysrör/lampor från stallen och oljor, oljefilter och batterier från underhåll av maskiner på gården.

Spillolja körs till Tekniska Verken. Skrot tar Kisa återvinning hand om. Annat verksamhetsavfall hämtas av Tekniska Verken var 14:e dag. Kadaver förvaras i frysbox och hämtas av Svensk Lantbrukstjänst.

Buller

Det buller som uppstår inom verksamheterna kommer från ventilationssystemen samt från transporter. Enligt tidigare erfarenheter medför inte verksamheten något buller som är störande för omgivningen. Ventilationssystemet har en låg ljudnivå. Ljudnivån från transporter är koncentrerad tidsmässigt och inte så hög. Någon bullermätning har ej genomförts, men bedöms ej vara av relevans. Inget klagomål på buller har framkommit. Utifrån Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller anses ljudnivån från verksamheternas fläktar låg samt att verksamheterna ligger på relativt stort avstånd från externa bostäder. Det finns inget behov av några speciella bullerbegränsande åtgärder.

Transporter

Transport av gödsel från lager till fält kommer att ske ca 3 dagar per år, fördelat på två spridningstillfällen. Även några lastbilsbesök till gården kopplat till verksamheterna med växtodling kommer att ske. Transporterna berör inleverans av utsäde samt utleverans av växtprodukter till försäljning. De flesta transporter sker dagtid under vardagarna. Leveranser av foder och djur går från allmän väg direkt till gården. Bedömningen är att transporter som hör ihop med verksamheterna inte utgör någon oacceptabel störningsnivå för omgivningen. Inga konkreta möjligheter att minska antalet transporter kan ses idag. Verksamheternas transporter presenteras i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Sammanställning av verksamheternas transporter.

Leveranstyp	Före utbyggnad	Efter utbyggnad
Inleverans av foder	1 gång varannan vecka	1 gång i veckan
Inleverans av kycklingar	2 ggr/år	3 ggr/år
Utleverans av kycklingar	2 ggr/år	3 ggr/år
Utleverans av stallgödsel	24 ggr/år	38 ggr/år
Leveranser till växtodlingen	1 gång om året	1 gång om året

Resurshushållning

Den pågående verksamheten med uppfödning av unghöns förbrukar elström i en omfattning av ca 100 000 kWh per år för drift av ventilation, utfodring, utgödsling och belysning. Efter utökningen av ekologiska unghöns beräknas elbehovet öka till ca 120 000 kWh per år.

Stallet kommer ha god isolering för att minimera behovet av tillsatsvärme. Stallbelysningen sker via lågenergilampor. Ventilationen i fjäderfästallen kommer att ske via steglösa (varvtalsreglerade) fläktar. Detta innebär att ventilationen alltid kan anpassas till det aktuella behovet.

En ny oljepanna har installerats som kan förbränna flera typer av olja, bl.a. rapsolja. Idag förbrukas ca 3 000 l eldningsolja, efter utökningen beräknas förbrukningen bli ca 6 000 l eldningsolja.

Inför den kommande nyinstallationen kommer sökanden specifikt att söka energisnåla tekniska lösningar.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Gödseln kommer att lagras på täta betongplattor, som är konstruerade så det inte finns risk för läckage. Gödseln kommer att analyseras med lämpliga intervall. All areal där gödsel sprids omfattas av växtodlingsplaner och årlig behovsanpassning av gödslingen. Markpackning undviks så mycket som möjligt. Vid spridning av gödsel på öppen jord sker myllning omgående. Spridning sker helst vid sval och fuktig väderlek.

Sökandena kommer att anlita en fastgödselspridare som ger en bra spridningsbild och jämn utmatning för att undvika ojämn placering av fastgödseln.

Det är inte några omfattande återställningsåtgärder som kommer att behövas i samband med att verksamheterna upphör. Gödseln ska köras ut på åkermark, och eventuellt avfall ska omhändertas på relevant sätt.

Säkerhetsfrågor

Anläggningen är försedd med automatlarm för strömavbrott och andra störningar. För att klara en situation av avbruten elförsörjning finns också ett reservkraftverk.

Kontroll av verksamheten

LRF:s miljöhousesyn utgör grunden för egenkontrollen. Miljöhousesynen kommer att gås igenom årligen.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt Viss har Lillån (Kapellån-Spellinge) måttlig ekologisk och kemisk status. Så länge gödseln som produceras används på ett förnuftigt sätt i växtodlingen medför verksamheterna låg risk för att bidra till övergödning.

Avvattningen från området där anläggningen är belägen sker till Östersjön, via Lillån och Roxen. Roxen utgör ett av de fiskvatten som omfattas av miljö kvalitetsnormer för fisk. Gällande miljö kvalitetsnormer för fiskvatten omfattar bl.a. parametrarna temperatur,

upplöst syre, pH, ammoniak/ammonium, restklor samt zink. De aktuella verksamheterna med uppfödning av unghöns kan inte förväntas innebära någon inverkan på nyss nämnda parametrar.

Gällande normer för utomhusluft riskerar sällan att överskridas på landsbygden där verksamheterna bedrivs. Den norm för utomhusluft som skulle kunna överskridas vid vissa tidpunkter på året handlar om marknära ozon. Verksamheterna med uppfödning av unghöns medför inte några utsläpp av ozon och har ingen påverkan på gällande miljö kvalitetsnormer för utomhusluft.

Alternativ lokalisering och nollalternativ

Någon alternativ plats för utökningen av verksamheten är ej aktuell då ansökan gäller utbyte av gammal inredning till installation av ny inredning i redan befintligt stall.

Om inte en utökning av verksamheten sker kommer den befintliga verksamheten att fortsätta den dagliga produktionen, förmodligen oförändrat. Ingen nyinstallation av inredning till stallen kommer genomföras, det befintliga stallet kommer att behålla gammal inredning och ej brukas. Detta skulle innebära begränsningar för möjligheterna att utvecklas för framtiden. Ett nollalternativ skulle inte medföra några väsentliga fördelar avseende lokal påverkan på den yttre miljön.

YTTRANDEN

Bygg- och miljönämnden tillstyrker ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet på fastigheten Tollstad 9:1 med följande synpunkter:

- Spridning av stallgödsel ska ske under så få och koncentrerade perioder som möjligt. Särskild hänsyn ska tas till rådande och förväntade väderleksförhållanden så att minsta möjliga näringsförlust och luktolägenhet för närboende uppnås. Spridning av stallgödsel får inte ske under lördagar, söndagar, helgdagar och helgaftnar. Tillsynsmyndigheten får medge undantag från förbudet mot spridning under lördagar, söndagar, helgdagar och helgaftnar om det finns särskilda skäl och då ange särskilda villkor för spridningen.
- Stallgödsel och andra organiska gödselmedel får lagras i fält under maximalt 14 dagar på det fält där spridning senare ska ske.
- Det ska finnas ständigt bevuxna skyddszoner utmed vattendrag och vattenförande diken vid verksamhetens spridningsarealer för att minska risken för näringsläckage.
- Spridning av gödsel ska grundas på aktuell markkartering avseende växttillgängligt fosfor (P-AL) och anpassas till grödans behov. Markkartering av hela spridningsarealen ska ske minst en gång vart tionde år.

I övrigt förutsätter Bygg- och miljönämnden att Miljöprövningsdelegationen sätter de villkor för buller, egenkontroll, hantering av gödsel samt kemikalier och avfall som är brukligt för liknande verksamhet.

Något bemötande från sökandena har inte inkommit.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING

Verksamheterna är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) industriutsläppsverksamhet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken är liten för att verksamheterna med djurhållning medför föroreningskada inom det område där verksamheterna bedrivs eller avses att bedrivs och att det därför inte krävs en statusrapport enligt industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250) 1 kap 23 §.

Sökandena har i ansökan beskrivit hur sanitärt avloppsvatten från personalutrymmen kommer att omhändertas. Denna hantering omfattas inte av prövningen. Enskilda avlopp regleras särskilt i miljöbalken och kräver tillstånd från kommunal nämnd.

Miljökonsekvensbeskrivning

Sökandena har fullgjort de i 6 kap. miljöbalken angivna skyldigheterna att genomföra samråd och att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den av sökandena ingivna miljökonsekvensbeskrivningen är av sådan beskaffenhet att den kan godkännas.

Tillåtlighet

Miljöbalkens mål och hänsynsregler m.m.

Om verksamheterna bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att de sökta verksamheterna inte strider mot miljöbalkens mål.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sökandena i tillräcklig omfattning har visat att de förpliktelser som följer av 2 kap. 1 § miljöbalken kommer att iakttas i de sökta verksamheterna.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att de sökta verksamheterna går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen. Den valda lokaliseringen kan därmed godtas.

Miljökvalitetsnormer

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheterna inte medför att någon av de gällande miljökvalitetsnormerna enligt förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, luftkvalitetsförordning (2010:477) och förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten överskrids.

Enligt VattenInformationssystem Sverige (VISS) har den aktuella vattenförekomsten Lillån (Kapellån-Spellinge) måttlig ekologisk status bl.a. på grund av övergödning. Tillförseln av näringsämnen bör därför begränsas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att om verksamheterna bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, kommer verksamheterna inte mer än obetydligt försvåra att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås.

Sammanfattande bedömning

Om verksamheterna bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökt tillstånd.

Villkor m.m.*Gödselhantering m.m.*

Miljöprövningsdelegationen finner det inte motiverat med generella skyddsavstånd till bostäder vid spridning av stallgödsel utan bedömer det tillräckligt att i villkor föreskriva att hantering av gödselmedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende begränsas så långt möjligt.

Tillfällig lagring av stallgödsel och andra organiska gödselmedel i fält, så kallad stukalagring, bör begränsas till så kort tid som möjligt för att minimera risken för förlust av växtnäring. Miljöprövningsdelegationen bedömer att maximalt två veckor är en rimlig tid för sådan lagring. Tillsynsmyndigheten bör ändå ges möjlighet att förlänga tiden för lagring av gödsel i stuka om verksamhetsutövaren kan visa tillräckliga skäl för detta, såsom väderleksförhållanden.

Spridning av gödselmedel bör anpassas till grödans behov och utföras vid den tidpunkt och med den teknik som minimerar avgång och läckage av näringsämnen så långt som möjligt. Förrådsgödsling med fosfor bör undvikas. På jordar med P-AL-klass III och högre bör inte mer fosfor tillföras än vad som motsvarar grödans behov. Sökandena har angett att markkartering av spridningsareal kommer att utföras under år 2014. Miljöprövningsdelegationen bedömer det därför lämpligt att föreskriva att villkoret ska vara uppfyllt från och med år 2015.

Gödselmedel och bekämpningsmedel bör inte spridas närmare vattentäkt än 50 meter för att skydda vattenkvaliteten. Det är verksamhetsutövarens ansvar att tillse att tillräckligt skyddsavstånd erhålls i det enskilda fallet så att inte verksamheten riskerar att förorena vattentäkten.

Spridning av bekämpningsmedel omfattas av de allmänna hänsynsreglerna och regleras speciellt i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel. Skyddsavståndet vid spridning av bekämpningsmedel bör anpassas i enlighet med dessa bestämmelser. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det därutöver är lämpligt att föreskriva minst 5,5 meter breda, bevuxna, ogödslade och obesprutade skyddszoner längs vattendrag, vattenförande diken eller öppna vattenytor för att minimera risken för att bekämpningsmedel eller gödselmedel förorenar vattnet.

För att minimera ammoniakförluster och luktolägenheter bör utspridd stallgödsel och andra organiska gödselmedel brukas eller myllas ned i jorden så snart som möjligt och senast inom 12 timmar, utom vid spridning i växande gröda där gödseln placeras direkt i eller på mark under växttacket.

Ändring av spridningsareal kan vara anmälningspliktig i enlighet med 21 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. För det fall anmälan inte är nödvändig bör i vart fall samråd ske, varför villkor föreskrivs i denna del.

Spolvatten

Då spolvatten från stallar och spolplatta kan innehålla ej obetydliga mängder näringsämnen bedömer Miljöprövningsdelegationen det motiverat att föreskriva villkor om uppsamling och spridning av spolvatten.

Kemikalie- och avfallsfrågor

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns behov av försiktighetsmått angående förvaring av kemikalier och farligt avfall, varför villkor föreskrivs i denna del. I övrigt regleras avfallshantering i avfallsförordningen (2011:927).

Egenkontroll

Miljöprövningsdelegationen anser att det är befogat att från miljöskyddssynpunkt kontrollera verksamheternas påverkan på recipienten. Villkoret kan uppfyllas genom att kontrollen sker inom ramen för den samordnade recipientkontroll som genomförs i länet. Dessutom ska sökandena utöva egenkontroll i enlighet med förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

UPPLYSNINGAR

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövarna från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

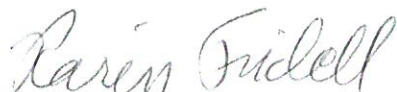
Om det i samband med exploatering skulle påträffas fornlämning ska, enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950), arbetet avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Enligt djurskyddsförordningen (1988:539) ska förvaringsutrymmen för bl.a. djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel godkännas ur djurskydds- och djurhälsosynpunkt (förprovning). Ansökan om förprovning av djurstall görs hos Länsstyrelsen.

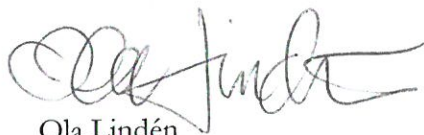
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö, se bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av Karin Fridell, ordförande och Ola Lindén, miljösakkunnig. Länsstyrelsens föredragande har varit byrådirektör Karin Thedéen.

Karin Fridell

Ola Lindén

Bilaga

Beslut om kungörelsedelgivning och Hur man överklagar

Kopia till
Bygg- och miljönämnden i Linköpings kommun
Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Jordbruksverket (+missiv IUF)
Tillsynsgruppen
Aktförvararen

Kungörelsedelgivning

Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i **Post- och Inrikes Tidningar** samt **Östgöta Correspondenten**.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens miljöskydds-enhet, Östgötagatan 3, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, Kommunledningskontoret i Linköpings kommun.

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till kommunen, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska göra det i ett brev, som skickas till:

**Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Östergötland,
581 86 Linköping**

Brevet måste ha inkommit till Länsstyrelsen senast den **1 juli 2014**. Efter rättidsprövning skickar Miljöprövningsdelegationen överklagandet för prövning till **Mark- och miljödomstolen i Växjö**.

I brevet ska ni ange vilket beslut som överklagas och hur ni vill att beslutet ska ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om ni behöver fler upplysningar kan ni vända er till Miljöprövningsdelegationen.